

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Декан факультету здоров'я, психології,
 фізичної культури та спорту
 Свєн ПАВЛЮК
 _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Педагогіка та психологія освітньої діяльності

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність – 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)
Предметна спеціальність – 01401 Середня освіта (Українська мова і література)
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма – Середня освіта (Українська мова і література)
Обсяг дисципліни – 4 кредити
Шифр дисципліни – 03П.01
Мова навчання – українська
Статус дисципліни – обов'язкова (дисципліна загальної підготовки)
Факультет – здоров'я, психології, фізичної культури та спорту
Кафедра – психології та педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
					Аудиторні заняття				Індивідуальна робота аспіранта	Самостійна робота аспіранта в т.ч. ІРС				
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Денна	1	1	4	120	51	34		17		69			+	
Заочна	1	1	4	120	12	6		6		108			+	

Робоча програма складена на основі ОПП «Середня освіта (Українська мова і література)» і навчального плану підготовки магістрів

Робочу програму склала _____ д-р. пед. наук, проф. Олена ГОМОНЮК

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від 29 серпня 2024 р. №1 Зав. кафедри _____ Таїсія КОМАР

Робочу програму розглянуто та схвалено вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Голова вченої ради ФЗПФКС _____ Свєн ПАВЛЮК

Хмельницький 2024

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Педагогіка та психологія освітньої діяльності» є складовою обов'язкової частини дисциплін загальної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Середня освіта (Українська мова та література)».

Пререквізити – вихідна.

Кореквізити – методика навчання української мови в ЗЗСО, методика навчання української літератури в ЗЗСО, педагогічна практика в ЗЗСО, переддипломна практика, кваліфікаційна робота.

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

Компетентності за ОПП:

ІК.01. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми професійної, навчально-виховної, методичної, науково-дослідницької діяльності в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та проведення науково-педагогічної діяльності.

Загальні:

ЗК 03. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 04. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 07. Навички використання цифрових освітніх ресурсів, інформаційних і комунікаційних технологій

Спеціальні:

ФК 01. Здатність проектувати й ефективно реалізовувати зміст навчання і зміст освіти у закладах загальної середньої освіти відповідно до психолого-педагогічних засад.

ФК 02. Здатність здійснювати планування й організацію освітнього процесу з метою забезпечення розвитку особистості учня.

ФК 03. Здатність обирати й розробляти навчально-методичне забезпечення для позаурочної діяльності.

ФК 05. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку.

ФК 13. Здатність до проведення навчальних занять та забезпечення досягнень запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб учнів.

ФК 14. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК 15. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

ФК 21. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, порівняння педагогічних явищ; вміння здійснювати пошук, оброблення, аналіз, систематизацію інформації з різних джерел; здатність проваджувати дослідницьку / інноваційну діяльність з

Програмні результати навчання:

ПРН 07. Вміти планувати й організувати освітній процес відповідно до умов реалізації Концепції Нової української школи, забезпечувати створення безпечного середовища під час освітнього процесу в сучасних умовах.

ПРН 08. Уміти оцінювати власну навчальну та дослідницьку діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 11. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності.

ПРН 14. Забезпечувати створення безпечного та інклюзивного середовища під час освітнього процесу в сучасних умовах.

ПРН 15. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 16. Володіти сучасними методиками перевірки знань з української мови та

літератури.

ПРН 17. Уміти організовувати і здійснювати освітній процес у ЗЗСО, демонструвати власні педагогічні здібності у філологічній підготовці учнів і в організації заходів у ЗЗСО, розробляти систему заходів і підходів для покращення освітнього процесу.

Мета дисципліни – формування особистості фахівця, здатного вирішувати професійні завдання в умовах ЗЗСО.

Предметом дисципліни є обсяг теоретичних та практико-орієнтованих знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти з проблем навчання, виховання, освіти та розвитку особистості учня.

Завдання дисципліни – сприяти засвоєнню знань про сутність процесів навчання та виховання в ЗЗСО з позицій сучасної педагогічної та психологічної науки, оволодінню практичними вміннями та навичками, необхідних для ефективної роботи у ЗЗСО.

Результати навчання. Здобувач вищої освіти, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен володіти здатністю розуміти сутність основних положень педагогіки і психології освітньої діяльності для творчого їх використання в умовах сучасної середньої школи; демонструвати володіння методикою викладання в ЗЗСО і нести відповідальність за навчання інших.

3 СТРУКТУРА ЗАЛКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практ. заняття	СР	лекції	практ. заняття	СР
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки та психології освітньої діяльності	2	2	4			6
Тема 2. Зміст освіти в сучасній школі	2		4			6
Тема 3. Організація освітнього процесу в ЗЗСО в умовах Нової Української школи	2	2	4	2		7
Тема 4. Суть процесу навчання	2		4			7
Тема 5. Методи, прийоми та засоби навчання в ЗЗСО	2	2	5		2	7
Тема 6. Форми організації навчальної діяльності в ЗЗСО	2		4			7
Тема 7. Педагогічні технології в ЗЗСО	2	2	4			7
Тема 8. Контроль та оцінювання результатів навчальної діяльності	2		4			7
Тема 9. Виховна робота в ЗЗСО	2	2	4		2	6
Тема 10. Інклюзивна освіта в ЗЗСО	2		4	2		6
Тема 11. Психологічні особливості учнів підліткового віку	2	2	4			6
Тема 12. Психологічні особливості учнів юнацького віку	2		4	2		6
Тема 13. Психологічні особливості учнівських колективів	2	2			2	6
Тема 14. Психологія педагогічної комунікації	2		4			6
Тема 15. Етичні аспекти професійної діяльності педагога	2	2	4			6
Тема 16. Педагогічне спілкування та його стилі	2		4			6
Тема 17. Культура взаємин в педагогічному колективі	2	1	4			6
Разом за семестр	34	17	69	6	6	108

4 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Зміст лекційного курсу для здобувачів денної форми навчання

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1.	<p>Тема 1. Предмет і завдання педагогіки та психології освітньої діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> Предмет педагогіки та психології освітньої діяльності. Реалізація функцій педагогіки і психології освітньої діяльності. Основні поняття педагогіки і психології освітньої діяльності. Основні завдання педагогіки і психології освітньої діяльності Педагогічний процес у ЗЗСО. <p><i>Література:</i> 2; 3; 4..</p>	2
2.	<p>Тема 2. Зміст освіти в сучасній школі</p> <ol style="list-style-type: none"> Загальна характеристика змісту освіти. Система освіти в Україні. Стандарти освіти. Основні джерела змісту освіти: навчальний план, навчальна програма, підручники. <p><i>Література:</i> 2; 3; 4</p>	2
3.	<p>Тема 3. Організація освітнього процесу в ЗЗСО в умовах впровадження нової української школи</p> <ol style="list-style-type: none"> Мета і провідні компоненти нової української школи. Компетентнісний підхід як основа для формування ключових компетентностей учнів. Особливості організації та структура освітнього процесу. Педагогіка партнерства. Організація освітнього середовища. Старша профільна школа. <p><i>Література:</i> 2; 3; 4; 5..</p>	2
4.	<p>Тема 4. Суть процесу навчання</p> <ol style="list-style-type: none"> Суть процесу навчання як пізнавальної діяльності, його двосторонній характер. Основні компоненти процесу навчання. Основні етапи процесу засвоєння знань: сприймання, розуміння, осмислення, узагальнення, закріплення, застосування. Поняття про принципи і закономірності процесу навчання. Різні підходи до класифікації типів і видів навчання. Особливості пояснювально-ілюстративного навчання, проблемне навчання, програмоване, модульне, диференційоване, ігрове та ін. Види та типи навчання. <p><i>Література:</i> 2; 3; 4</p>	2
5.	<p>Тема 5. Методи, прийоми та засоби навчання в ЗЗСО</p> <ol style="list-style-type: none"> Поняття про методи навчання. Структура методу. Метод і прийом. Історія розвитку методів навчання. Різні підходи до класифікації методів навчання, їх аналіз, характеристика. Новаторські методи і прийоми у школі. Народно-педагогічні методи і засоби навчання. Класифікація засобів навчання. Моделі, наочні посібники. Візуальні, аудіальні та аудіовізуальні засоби навчання, організаційно-методичні умови їх застосування. 	2

	<p>6. Комп'ютер як засіб навчання. Телекомунікативне навчання як перспективний засіб форма навчання. <i>Література:</i> 2; 3; 4.</p>	
6.	<p>Тема 6. Форми організації навчальної діяльності в ЗЗСО</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про організаційні форми навчання. Генезис організаційних форм навчання. 2. Класно-урочна форма організації навчання. Основні дидактичні вимоги до сучасного уроку. Типи і структура уроків. 3. Характеристика уроків різних типів. 4. Форми організації навчальної роботи на уроці: фронтальна, колективна, групова та індивідуальна. 5. Урочні форми навчальних занять: лекції, семінари, екскурсії, практичні. тощо. 6. Позаурочні форми навчальних занять: факультативи, консультації, домашні завдання, самопідготовка. <p><i>Література:</i> 2; 3; 4.</p>	2
7	<p>Тема 7. Педагогічні технології в ЗЗСО</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інноваційні технології в освітньому процесі Нової української школи. 2. Педагогічні технології навчання школярів: ігрові, особистісно орієнтовані, формування творчої особистості, проєктні, технологія навчання як дослідження, інформаційно-комунікативні. <p><i>Література:</i> 2; 3; 4.</p>	2
8	<p>Тема 8. Контроль та оцінювання результатів навчальної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття контроль, перевірка, оцінка. Контроль та оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. 2. Перевірка знань учнів. Функції перевірки ЗУН учнів. 3. Поняття оцінка-оцінювальне судження та оцінка – бал. 4. Характеристика бальної системи оцінювання знань, умінь, навичок. 5. Види, форми, методи перевірки знань, умінь, навичок. 6. Педагогічні вимоги до перевірки і оцінки ЗУН. <p><i>Література:</i> 2; 3; 4.</p>	2
	<p>Тема 9. Виховна робота в ЗЗСО</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогічна наука про виховання як процес формування особистості. 2. Основні складові процесу виховання. 3. Особливості і завдання виховання на сучасному етапі. 4. Характеристика різних концепцій та технологій виховання. 5. Поняття про закономірності і принципи виховання. 6. Поняття про методи і прийоми виховання. 7. Різні підходи до класифікації методів виховання 8. Умови оптимального вибору та ефективного застосування методів виховання. <p><i>Література:</i> 2; 3; 4..</p>	2
	<p>Тема 10. Інклюзивна освіта в ЗЗСО</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правовий аспект запровадження інклюзивного навчання. 2. Основні поняття інклюзивної освіти. 3. Особливості організації освітнього процесу в інклюзивному класі. <p><i>Література:</i> 8</p>	2
	<p>Тема 11. Психологічні особливості учнів підліткового віку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомо-фізіологічні особливості та психічний розвиток підлітків. 2. Психологічні особливості спілкування підлітків з однолітками і 	2

	дорослими. 3. Психологічні особливості навчання підлітків. 4. Розвиток пізнавальних психічних процесів та мовлення підлітків. 5. Розвиток особистості підлітків. <i>Література:</i> 1;4.	
	Тема 12. Психологічні особливості учнів юнацького віку 1. Анатомо-фізіологічні особливості та психічний розвиток юнаків. 2. Розвиток пізнавальних психічних процесів та мовлення в юнацькому віці. 3. Психологічні особливості стосунків юнаків з однолітками і дорослими. <i>Література:</i> 1;4.	2
	Тема 13. Психологічні особливості учнівських колективів 1. Основні теоретичні підходи до поняття про учнівський колектив у науковій літературі 2. Стадії, фактори та шляхи формування учнівського колективу закладу загальної середньої освіти 3. Педагогіка співробітництва як важлива складова формування учнівського колективу в умовах розвитку нової української школи <i>Література:</i> 1;2; 4.	2
	Тема 14. Психологія педагогічної комунікації 1. Мова і мовлення. Спілкування та комунікація: спільне та відмінне. 2. Педагогічна комунікація: сутність поняття. 3. Зміст та функції педагогічної комунікації 4. Особливості та структурні елементи комунікації. Моделі процесу комунікації. <i>Література:</i> 2; 3; 4.	2
	Тема 15. Етичні аспекти професійної діяльності педагога 1. Сутність понять «конфлікт», «педагогічний конфлікт». 2. Структура конфліктної ситуації. 3. Форми конфліктного поведінки. 4. Стратегії управління конфліктами. 5. Розв'язання педагогічних конфліктів. <i>Література:</i> 2; 3; 4.	2
	Тема 16. Педагогічне спілкування та його стилі 1. Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види. 2. Суб'єкт-суб'єктний характер педагогічного спілкування. 3. Функціонально-рольове та особистісно-орієнтоване спілкування. 4. Педагогічне спілкування як діалог. 5. Контакт у педагогічному діалозі. 6. Структура педагогічного спілкування. 7. Стиль педагогічного спілкування <i>Література:</i> 2; 3; 4.	2
	Тема 17. Культура взаємин в педагогічному колективі 1. Вимоги педагогічної моралі, що визначають ставлення педагога до своєї праці. 2. Етика взаємовідносин педагога з колегами. <i>Література:</i> 2; 3; 4:	2
	Разом за семестр:	34

Перелік оглядових лекцій для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1.	Тема 3. Організація освітнього процесу в ЗЗСО в умовах нової української школи. <i>Література:</i> 2; 4;5.	2
2.	Тема 5. Методи, прийоми та засоби навчання в ЗЗСО <i>Література:</i> 2; 3; 4.	2
3.	Тема 12. Психологічні особливості учнів юнацького віку <i>Література:</i> 1;4.	2
*Разом за семестр		6

4.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Номер з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Тема 1. Предмет і завдання педагогіки та психології освітньої діяльності	2
2.	Тема 2. Зміст освіти в сучасній школі. Організація освітнього процесу в ЗЗСО в умовах Нової Української школи.	2
3.	Тема 3. Суть процесу навчання. Методи, прийоми та засоби навчання в ЗЗСО	2
4.	Тема 4. Форми організації навчальної діяльності в ЗЗСО	2
5.	Тема 5. Педагогічні технології в ЗЗСО.	2
6.	Тема 6. Виховна робота в ЗЗСО	2
7.	Тема 7. Психологічні особливості учнів підліткового та юнацького віку	2
8.	Тема 8. Психологічні особливості учнівських колективів	2
9.	Тема 9. Психологія педагогічної комунікації	1
Разом::		17

Перелік практичних занять для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Номер заняття	Тема практичного (зміст) заняття	Кількість годин
1	Тема 5. Методи, прийоми та засоби навчання в ЗЗСО	2
2	Тема 9. Виховна робота в ЗЗСО	2
3	Тема 13. Психологічні особливості учнівських колективів	2
*Разом за семестр		6

4.3 Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до виконання і захисту практичних робіт.

Зміст самостійної роботи здобувачів денної форми навчання

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин дфн (зфн)
1	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Написати есе на тему: «Роль народної педагогіки у вихованні дітей та молоді»	4 (6)
2	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Підготувати повідомлення на тему : «Особливості роботи різних типів навчальних закладів, що дають середню освіту».	4 (6)
3	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Обговорення матеріалу: «Основні джерела змісту освіти». Проаналізувати один із підручників з погляду реалізації дидактичних вимог до його змісту.	4 (7)
4	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Обговорення проблеми: «Види та типи навчання. Підготувати есе на тему: «Особливості пояснювально-ілюстративного навчання»	4 (7)
5	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Підготувати фрагмент уроку із застосуванням різних методів і засобів навчання. Відвідати кілька уроків в школі та проаналізувати їх з погляду застосування вчителями методів навчання.	4 (7)
6	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Підготовка до поточного контролю матеріалу. Ознайомитися із методикою начального співробітництва. Висвітлити своє бачення цієї методики на уроках. Під час відвідування уроків проаналізувати 2-3 уроки з точки зору дотримання вчителями структури уроку, реалізації поставленої дидактичної мети, різних способів організації навчальної роботи на уроці.	4 (7)
7	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Порівняти особливості технологій навчання школярів: ігрових та особистісно орієнтованих. Під час відвідування уроків проаналізувати 2-3 уроки з точки зору використання вчителями технологій навчання.	4 (7)

8	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Під час відвідування уроків проаналізувати 2-3 уроки з точки зору використання вчителями форм та методів перевірки знань, умінь, навичок учнів.	4(7)
9	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Під час відвідування уроків з'ясувати, які форми позанавчальної роботи використовуються вчителями, класними керівниками, педагогічними колективами. Підготувати конспект виховного заходу. Розробити анкету для батьків з метою виявлення їхньої позиції з питань сімейного виховання.	4(6)
10	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Розкриття основних ідей Саламанської декларації Підготувати повідомлення на тему: «Особливості навчання та виховання дітей з ООП»	4(6)
11	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Підготувати повідомлення на тему: «Психологічні особливості спілкування підлітків з однолітками і дорослими». Скласти психолого-педагогічну характеристику підлітку.	4(6)
12	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Викласти свої думки у творчій роботі на одну із запланованих тем: «Розвиток пізнавальних психічних процесів та мовлення в юнацькому віці», «Психологічні особливості стосунків юнаків з однолітками і дорослими».	4(6)
13	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Під час відвідування уроків ознайомитись із планом роботи класного керівника і зробіть висновок про те, наскільки він відповідає вимогам до планування. Підготувати повідомлення на тему: «Сучасні погляди на взаємодію особистості і колективу». На основі власних спостережень та використання спеціальних методик визначте рівень згуртованості колективу учнів.	4(6)
14	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Підготувати повідомлення на тему: «Моделі процесу комунікації».	4(6)
15	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Проаналізувати стратегії управління конфліктами.	4(6)
16	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Підготовка до поточного контролю матеріалу. Проаналізувати ситуації «Заспокоєння Іліко»	3(6)

	(Ш. Амонашвілі) і «Таранець» (А. Макаренко). Вибрати з «Педагогічної поеми» А. Макаренка ситуацію, яка найбільше виявила педагогічну майстерність видатного вихователя.	
17	Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. Робота з понятійним апаратом. Підготовка до поточного контролю матеріалу. Сформулювати власне педагогічне кредо (символ віри, переконання), використовуючи такий зачин: «Для мене як педагога найголовнішим буде...». Занотувати його.»	3 (6)
	Разом за семестр:	69 (108)

Зміст самостійної роботи здобувачів заочної форми навчання

На самостійну роботу здобувачам *заочної* форми навчання виноситься контрольна робота та тестування. Контрольна робота включає два теоретичних питання і практичне завдання. Вимоги до її виконання, методичні вказівки і варіанти встановлюються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач отримує на кафедрі у період настановної сесії, а також може ознайомитися в електронних ресурсах дисципліни у Інституційному репозитарії та Модульному середовищі для навчання ХНУ. Тестування студенти проходять в он-лайн режимі у модульному середовищі відповідно до тем навчальної дисципліни.

5. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні інтерактивних, ігрових та мультимедійних технологій навчання у традиційних та інноваційних формах, зокрема, таких як: лекцій (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції із застосуванням техніки зворотного зв'язку (інтерактивні); практичних занять (з використанням семінарів); самостійної роботи. Під час навчання використовуються такі методи і прийоми як бесіда, дискусія, ділові (рольові) ігри, творчі завдання, педагогічні ситуації (ситуації з готовими варіантами розв'язання; ситуації з навмисними комунікативними помилками або помилками, які насправді мали місце в діях учителя; ситуації, що виникають природно в процесі спілкування, набуваючи виховного спрямування; ситуації, в яких необхідно змоделювати поведінку педагогів залежно від того чи іншого стилю педагогічного спілкування тощо). Використання навчального середовища Moodle та програми для організації відеоконференцій Zoom.

Необхідні інструменти, обладнання: комп'ютерна техніка, мультимедійний проектор, екран для проектору, папір, ручки.

Вимоги до аудиторії для проведення лекцій: мультимедійний проектор, екран для проектору.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- оцінювання результатів виконання практичних робіт;
- реферат;
- залік.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу/

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості та розраховуються в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти визначаються відповідно до структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування здобувачів вищої освіти; знання теоретичного матеріалу з теми; вміння здобувача обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; своєчасний захист практичної роботи.

Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти денної форми навчання за ваговими коефіцієнтами:

Аудиторна робота											Самостійна робота	Семестровий контроль (залік)
Поточний контроль												
Захист практичних робіт												
Обговорення теоретичного матеріалу (УО)		Оцінювання результатів виконання практичних робіт									Реферат	за рейтингом
T1-6	T7-9	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
0,3		0,3									0,4	0

Умовні позначення: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

Пропущене заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичного навчання у семестрі.

Оцінювання здобувачів заочної форми навчання складається з таких елементів: контрольна робота, захист практичних робіт і семестровий контроль (іспит).

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти *заочної* форми навчання за ваговими коефіцієнтами:

Обговорення теоретичного матеріалу (УО)	Оцінювання результатів виконання практичних робіт	Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль (залік)
T2, 6	T1, 7	Контрольна робота		
		Якість виконання	Оцінка за захист	
0,2	0,2	0,3	0,3	За рейтингом

Критерії оцінювання за видами робіт

Усне опитування

Оцінювання знань здобувачів (усне опитування) під час практичного заняття здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за національною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь здобувача має будуватися на основі самостійного мислення. Здобувач у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Здобувач справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти одержав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли здобувач вищої освіти не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення усіх оцінок до електронного журналу.

Контрольна робота

Контрольна робота здобувачів заочної форми навчання включає два теоретичних питання і практичне завдання. Зміст та вимоги до написання та оформлення контрольної роботи подані у методичних вказівках, розміщених у Модульному середовищі для навчання ХНУ.

Критерії оцінювання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання
<i>Відмінно</i>	Зміст питань розкрито повно і грамотно, правильно використано понятійний апарат; логічний виклад відповіді державною мовою; проявлено творчий підхід та самостійне мислення. Дотримані всі вимоги оформлення контрольної роботи. При написанні допущено дві-три несуттєві похибки.
<i>Добре</i>	Зміст питань розкрито повно. Показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі питань можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Відповідь будується на основі самостійного мислення. Дотримані не всі вимоги оформлення контрольної роботи. Допущено дві-три несуттєві помилки.
<i>Задовільно</i>	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.
<i>Незадовільно</i>	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС:

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		<i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав здобувач вищої освіти з дисципліни, знаходиться в межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Підсумкова оцінка за семестр, згідно з інституційною шкалою і шкалою ЄКТС, встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до Електронного журналу. При цьому за інституційною шкалою ставиться відповідна оцінка, а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем кількості балів відповідно до таблиці співвідношення.

Здобувачі мають можливість отримати знання з окремих тем курсу шляхом неформальної освіти і звернутися із заявою про перезарахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-ta-perezarahuvannya-rezultativ-navchannya.pdf>), п.4. «Визнання і зарахування результатів навчання, набутих особою».

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності (Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті) (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya-pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>)

8. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Предмет педагогіки та психології освітньої діяльності. Реалізація функцій педагогіки і психології освітньої діяльності.
2. Основні поняття та завдання педагогіки і психології освітньої діяльності.

3. Педагогічний процес у ЗЗСО.
4. Загальна характеристика змісту освіти.
5. Система освіти в Україні.
6. Стандарти освіти.
7. Основні джерела змісту освіти: навчальний план, навчальна програма, підручники.
8. Мета і провідні компоненти нової української школи.
9. Компетентнісний підхід як основа для формування ключових компетентностей учнів.
10. Особливості організації та структура освітнього процесу. Педагогіка партнерства.
11. Старша профільна школа.
12. Суть процесу навчання як пізнавальної діяльності, його двосторонній характер.
13. Основні компоненти процесу навчання.
14. Основні етапи процесу засвоєння знань: сприймання, розуміння, осмислення, узагальнення, закріплення, застосування.
15. Поняття про принципи і закономірності процесу навчання.
16. Різні підходи до класифікації типів і видів навчання.
17. Особливості пояснювально-ілюстративного навчання, проблемне навчання, програмоване, модульне, диференційоване, ігрове та ін.
18. Види та типи навчання.
19. Поняття про методи навчання. Структура методу. Метод і прийом.
20. Історія розвитку методів навчання. Різні підходи до класифікації методів навчання, їх аналіз, характеристика.
21. Новаторські методи і прийоми у школі. Народно-педагогічні методи і засоби навчання.
22. Класифікація засобів навчання. Моделі, наочні посібники. Візуальні, аудіальні та аудіовізуальні засоби навчання, організаційно-методичні умови їх застосування.
23. Комп'ютер як засіб навчання. Телекомунікативне навчання як перспективний засіб форма навчання.
24. Поняття про організаційні форми навчання. Генезис організаційних форм навчання.
25. Класно-урочна форма організації навчання. Основні дидактичні вимоги до сучасного уроку. Типи і структура уроків. Характеристика уроків різних типів.
26. Форми організації навчальної роботи на уроці: фронтальна, колективна, групова та індивідуальна.
27. Урочні форми навчальних занять: лекції, семінари, екскурсії, практичні. тощо.
28. Позаурочні форми навчальних занять: факультативи, консультації, домашні завдання, самопідготовка.
29. Інноваційні технології в освітньому процесі нової української школи.
30. Педагогічні технології навчання школярів: ігрові, особистісно орієнтовані, формування творчої особистості, проєктні, технологія навчання як дослідження, інформаційно-комунікативні.
31. Поняття контроль, перевірка, оцінка. Контроль та оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.
32. Перевірка знань учнів. Функції перевірки ЗУН учнів.
33. Характеристика бальної системи оцінювання знань, умінь, навичок.
34. Види, форми, методи перевірки знань, умінь, навичок.
35. Педагогічні вимоги до перевірки і оцінки ЗУН.
36. Педагогічна наука про виховання як процес формування особистості.
37. Основні складові процесу виховання.
38. Особливості і завдання виховання на сучасному етапі.

39. Характеристика різних концепцій та технологій виховання.
40. Поняття про закономірності і принципи виховання.
41. Поняття про методи і прийоми виховання.
42. Різні підходи до класифікації методів виховання
43. Умови оптимального вибору та ефективного застосування методів виховання.
44. Правовий аспект запровадження інклюзивного навчання.
45. Основні поняття інклюзивної освіти.
46. Особливості організації освітнього процесу в інклюзивному класі.
47. Анатомо-фізіологічні особливості та психічний розвиток підлітків.
48. Психологічні особливості спілкування підлітків з однолітками і дорослими.
49. Психологічні особливості навчання підлітків.
50. Розвиток пізнавальних психічних процесів та мовлення підлітків.
51. Розвиток особистості підлітків.
52. Анатомо-фізіологічні особливості та психічний розвиток юнаків.
53. Розвиток пізнавальних психічних процесів та мовлення в юнацькому віці.
54. Психологічні особливості стосунків юнаків з однолітками і дорослими.
55. Основні теоретичні підходи до поняття про учнівський колектив у науковій літературі
56. Стадії, фактори та шляхи формування учнівського колективу закладу загальної середньої освіти
57. Педагогіка співробітництва як важлива складова формування учнівського колективу в умовах розвитку нової української школи
58. Мова і мовлення. Спілкування та комунікація: спільне та відмінне.
59. Педагогічна комунікація: сутність поняття.
60. Зміст та функції педагогічної комунікації
61. Особливості та структурні елементи комунікації. Моделі процесу комунікації.
62. Сутність понять «конфлікт», «педагогічний конфлікт».
63. Структура конфліктної ситуації.
64. Форми конфліктного поведінки.
65. Стратегії управління конфліктами.
66. Розв'язання педагогічних конфліктів. Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види.
67. Суб'єкт-суб'єктний характер педагогічного спілкування.
68. Функціонально-рольове та особистісно-орієнтоване спілкування.
69. Педагогічне спілкування як діалог.
70. Контакт у педагогічному діалозі.
71. Структура педагогічного спілкування.
72. Стил ь педагогічного спілкування

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Педагогіка і психологія освітньої діяльності» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.]/ М. Й. Варій – [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.

1. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посібник для студентів ВНЗ. 4-те вид., стереотип. К. : Академвидав, 2012. 615 с.
2. Зайченко І. В. Педагогіка. Підручник. К. : Ліра-К, 2019. 608 с.
3. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. - 3-тє вид., випр. – К.: Знання-Прес, 2008. - 447 с.
4. Концепція НУШ (затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р)
5. КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА : навчальний посібник / Укладачі: Марія Олійник, Сергій Мединський, Андрій Окопний, Людмила Тимчук. – Чернівці, 2021. – 180 с.
6. Педагогічна майстерність : підручник / [За ред. І.А.Зязюна]. – К.: Вища школа, 2004. – 422 с.
7. Савчин М. В., Василенко Л. П. С 12. Вікова психологія: Навчальний посібник. — К.: Акадсм видав, 2005. – 360 с. (Альма-матер).
8. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищих пед. закладів освіти. К. : Академія, 2000. 544 с.

Додаткова:

9. Алексюк А. М. Загальні методи навчання в школі. К. : Рад. шк., 1983. 264 с.
10. Галузинський В. М., Євтух М. Б. Педагогіка: теорія та історія : навч. Посібник для студ. вузів, які вивчають дисципліну «Педагогіка». К. : Вища шк., 1995. 237 с.
11. Гомонюк О.М. Розвиток етнопедагогічної культури майбутніх педагогів в умовах євроінтеграції Інтеграція в європейський простір: діалог зі стейкхолдерами : монографія / За заг.ред. Акімова О.В., Фрицюк В.А. Вінниця : ТОВ "Друк", 2022. С. 80-112.
12. Гомонюк О., Левко М. Особливості розвитку професійно-педагогічної культури майбутнього педагога Теорія та практика формування особистості як суб'єкта самотворення і самозбереження. Монографія [за ред. О.М.Гомонюк]. Хмельницький: ФОП Цюпак А.А., 2021. С.36-64.
13. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : навч. посібник для студ. пед. навч. закладів. Київ : Вища школа, 1997. 304 с.
14. Кузьмінський А. І., Вовк Л. П., Омеляненко В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації : практикум. Київ : Знання-Прес, 2003. 429 с.
15. Максимюк С. П. Педагогіка : Навчальний посібник. Київ : Кондор, 2009. 70 с.
16. Медвідь Л. А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні : навч. посіб. Київ : Вікар, 2003. 335 с.
17. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. Вид. 5-е, перероб., доп. Київ, 2009. 656 с.
18. Москалець В. П. М82 Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра-К., 2020. – 564 с
19. Педагогіка : підручник для студ. пед. ін-тів та ун-тів / за ред. М. Д. Ярмаченка. Київ : Вища школа, 1986. 544 с.
20. Педагогічна майстерність : методичні вказівки до вивчення дисципліни / О. М. Гомонюк, Т. В. Комар. Хмельницький : ХНУ, 2019. 81 с.
21. Педагогічна психологія: Підручник / М.Б. Євтух, Е.В. Лузік, Н.В. Ладогубець, Т.В. Ільїна. - К.: Кондор-. Видавництво, 2015. - 420 с.
22. Стельмахович М. Г. Народна педагогіка. Київ : Рад. шк., 1985. 312 с.
23. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки : навч. посібник [Електронний ресурс]. 2-ге вид., випр., доп. Київ : Академвидав, 2006. 520 с. Режим доступу: https://library.udpu.edu.ua/library_files/417343.pdf.
24. Сухомлинський В. О. Сто порад учителєві. Київ : Рад. шк., 1988. 304 с.
25. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищих пед. закладів освіти. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. 232 с.
26. Щербань П. М. Прикладна педагогіка : навч.-метод. посіб. Київ : Вища школа, 2002. 215 с.

27. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. для студ. пед. спец. вищ. навч. закладів. Київ : Либідь, 2003. 560 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/>
2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: <http://surl.li/eqaoi>
3. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>
4. Неформальна освіта: Доступ до ресурсу: Як створити масовий відкритий онлайн-курс | Prometheus
5. ІТ супровід освітнього процесу: Доступ до ресурсу: <http://surl.li/bebqn>